

Dugódíj

Intézményes együttműködés

Svédország – Stockholm

→ Előzmények, célkitűzések és célcsoportok

A városi dugódíj (hivatalosan adó) bevezetésének a célja a forgalom mértékének csökkentése, ezzel az utazási idők rövidülése és a belvárosi környezeti tényezők javulása volt Stockholmban. A dugódíj egy példa olyan intézkedésre, amivel a városlakók utazási szokásait szándékoznak megváltoztatni, a fenntartható városi mobilitás tervezés céljainak elérése érdekében. A Stockholm

városban történő bevezetés tökéletesen rámutatott arra, hogyan lehet a közlekedéstervezéssel a forgalmi dugókat jelentős mértékben feloldani, valamint csökkenteni az eljutási időket. Az intézkedés alapos elemzése segítséget nyújthat a dugódíj más városokban történő bevezetéséhez és megvalósításához is.

→ A tevékenység ismertetése

A dugódíj kifejlesztését 2003-ban kezdeményezték először, amikor is a Stockholm Városi Tanács elfogadta azt a többségi javaslatot, hogy próbaképpen vezessenek be a belvárosba dugódíj rendszert. A bevezetést követő 20%-os forgalomcsökkenés rendkívüli sikerességet eredményezett a próbának. A rendszer kifejlesztése, valamint az adó bevezetése igen intenzív politikai és társadalmi vitát indított, ezáltal szélesebb körű intézményi együttműködést és a lakosság részvételét követelte meg. Hasonlóan erős beleszólással bírtak egyéb szakmai intézmények és tanácsadók is a témában. A politikai támogatás megszerzéséhez vezető egyik lényeges tényező a dugódíj nemzeti közlekedéstervezési folyamatba történő integrálása volt. Ez még nagyobb ráhatást gyakorolt a helyi és regionális politikai szervekre az országos beruházások felett. Egyéb sikerességhez vezető tényező volt (a) a problémamentesen működő műszaki rendszer, (b) sikeres tájékoztató kampány, (c) a dugók jól látható csökkenése és (d) külsős tudományos és szakterületi intézmények bevonása a tervezési és kiértékelési fázisokban egyaránt. Példaként említhető a dugódíj bevezetésének hatását előrejelző közlekedési forgalmi modell. Szintén a siker eléréséhez köthető a közösségi közlekedés szolgáltatási szintjének növelése is.

→ Kommunikáció

A dugódíj próba-, valamint tényleges bevezetése előtt kiterjesztett tájékoztató kampányokat szerveztek annak érdekében, hogy a meglévő közlekedési rendszer képes legyen időben átállni az alternatív közlekedési módokra. Magára a próbaidőszakra is már úgy lehetett tekinteni, mint egy fő tájékoztató kampány. Mindezek mellett élénk vita folyt a médiában is az intézkedés bevezetéséről, ami szintén nagyfokú tájékoztatást nyújtott a lakosság felé.

→ Költségek és finanszírozás

Stockholm városa kulcsfontosságú szerepet játszott a dugódíj rendszerének kidolgozásában és megvalósításában, beleértve nem csak a finanszírozási háttér biztosítását, és az állami költségvetés jelentős mértékű ráfordítását is. Azt a döntést, miszerint a dugódíjból származó bruttó bevételt a regionális beruházásokra kell fordítani (különösképpen a közösségi közlekedési eszközökre), a fejlesztési/előkészítési fázisban hozták meg.

→ Akadályok

A dugódíj megvalósításának számos akadálya merült fel, kezdve a politikai széthúzástól az intézményi, jogi és pénzügyi bizonytalanságokig, valamint köszönhetően az intézkedést ellenző intézményeknek és közösségi rétegeknek.

→ Támogatók

A megvalósításhoz azonban számos támogatás is érkezett, mint a külsős intézményi együttműködések, közösségi részvétel, vezetőségek és szakértők bevonása, tanácsadók szakmai támogatása és a közösségi közlekedés fejlesztésének felgyorsítása.

→ Elérhetőség

Kerstin Robertson, Ecologize, kerstin.robertson@ecologize.se

→ Részletek

Referenciák: Gullberg A and Isaksson K, 2009, Congestion taxes in city traffic. Lessons learnt from the Stockholm trial, Nordic Academic Press; Börjesson M, Eliasson J, Hugosson, M B and Brundell-Freij K, 2012, The Stockholm congestion charges – 5 years on. Effects, acceptability and lessons learnt, Transport Policy 20, 1-12; Eliasson J, 2014, The Stockholm congestion charges: an overview, CTS Working paper 2014:7.

- Éves értékelő beszámoló (svéd nyelven):
www.stockholm.se/Fristaende-webbplatser/Fackforvaltningssajter/Trafikkontoret/Trangselskatt/Program-for-uppfoljning/
- További információk és részletek Stockholm város honlapján érhetőek el:
www.stockholm.se/Fristaende-webbplatser/Fackforvaltningssajter/Trafikkontoret/Trangselskatt/

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

www.epomm.eu/endurance